

شماره مصوبه: ۹۳۹، تاریخ مصوبه: ۹۳/۶/۷، تاریخ ثبت: ۹۳/۶/۱۲، شماره جلسه: ۱۱۷

الحاق یک تبصره به بند ۳ ماده ۷ آیین نامه مدیریت مدارس علمیه، موضوع مصوبه ۷۳۵

یک تبصره به بند ۳ ماده ۷ آیین نامه مدارس علمیه، موضوع مصوبه ۷۳۵، به شرح ذیل الحاق می گردد:
«تبصره: دارندگان مدرک سطح سه سفیران هدایت، می توانند به عنوان مدیر مدارس سفیران هدایت معرفی گردند.»

شماره مصوبه: ۹۴۰، تاریخ مصوبه: ۹۳/۶/۷، تاریخ ثبت: ۹۳/۶/۱۲، شماره جلسه: ۱۱۷

الحاق یک تبصره به بند ۴ ماده ۱۲ آیین نامه مدیریت مدارس علمیه، موضوع مصوبه ۷۳۵

یک تبصره به بند ۴ ماده ۱۲ آیین نامه مدیریت مدارس علمیه، موضوع مصوبه ۷۳۵، به شرح ذیل الحاق می گردد:
«تبصره: دارندگان مدرک سطح دو سفیران هدایت، می توانند به عنوان معاون مدارس سفیران هدایت معرفی گردند.»

شماره مصوبه: ۹۴۱، تاریخ مصوبه: ۹۳/۶/۲۱، تاریخ ثبت: ۹۳/۶/۲۵، شماره جلسه: ۱۱۹

ماده واحده مربوط به تعیین سطح علمی طلاب برای اعزام به طرح هجرت بلندمدت

ماده واحده: سطح علمی طلاب اعزامی به طرح هجرت بلندمدت، سطح دو علمی حوزوی می‌باشد.

تبصره ۱: کسانی که پیش از این در طرح هجرت اشتغال به تبلیغ داشته‌اند و هنوز سطح دو را اخذ نکرده‌اند، باید در حین تبلیغ، طبق مقررات آموزشی حوزه، نسبت به رفع نواقص و اخذ مدرک خود اقدام نمایند.^۱

تبصره ۲: معاونت تبلیغ می‌تواند از کسانی که دارای مدرک سطح یک هستند و هنوز مدرک سطح دو خود را اخذ نکرده‌اند، جهت ارزیابی توان علمی و تبلیغی آنان مصاحبه علمی به عمل آورده و پس از تأیید و با اخذ تعهد از آنان برای رفع نواقص تحصیلی و اتمام دروس سطح دو طبق مقررات آموزشی حوزه، ایشان را به تبلیغ اعزام نماید.

شماره مصوبه: ۹۴۲، تاریخ مصوبه: ۹۳/۶/۲۱، تاریخ ثبت: ۹۳/۶/۳۰، شماره جلسه: ۱۱۹

کلیات طرح آمایش سرزمینی واحدهای حوزوی

کلیات طرح آمایش سرزمینی واحدهای حوزوی به شرح ذیل تصویب گردید:

ماده ۱. تعریف

آمایش واحدهای حوزوی، سند توسعه کیفی و کمی متناسب و تخصیص بهتر منابع با توجه به ویژگی‌های محیطی و مزیت‌های نسبی (تراکم جمعیتی، توانمندی‌ها و شرایط محلی و منطقه‌ای) از طریق تأسیس و گسترش و ارتقاء واحدهای حوزوی می‌باشد.

ماده ۲. اهداف

۱. دستیابی به افق‌های مرتبط با سند چشم‌انداز حوزه،
۲. ساماندهی امر تأسیس و توسعه واحدهای حوزوی،
۳. بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌ها و منابع موجود در استان‌ها،
۴. توسعه متناسب واحدهای حوزوی،
۵. دستیابی به راهبردهای مورد نیاز در عرصه تأسیس و توسعه واحدهای حوزوی.

^۱ بخش اول مصوبه فوق و تبصره ۱ آن که پیش از این ضمن تصمیم جلسه ۸۸ مورخ ۹۲/۷/۱۲، تصمیم‌گیری و تنظیم شده بود، پس از تصویب تبصره ۲، تجمیع شده و به عنوان ماده واحده فوق تنظیم گردید.

ماده ۳. گستره طرح

۱. مدارس علمیه بلندمدت،
۲. مدارس علمیه کوتاه مدت،
۳. مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی،
۴. واحدهای پژوهشی (نظیر گروه، مرکز، پژوهشکده، پژوهشگاه و ...)،
۵. کتابخانه‌های عمومی حوزوی،
۶. مراکز مشاوره،
۷. مراکز فرهنگی - تبلیغی (از قبیل گروه‌های فرهنگی تبلیغ، نهادهای صنفی، مراکز اردویی، امور خانواده، خانه عالم، استادسرا و ...).

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. تأکید بر رعایت تمامی اسناد بالادستی،
۲. توجه به جایگاه محوری حوزه علمیه قم،
۳. تأکید بر تفکیک نقش ستاد مرکزی، ستادهای واسط و صف،
۴. تأکید بر حمایت و نقش محوری علماء، فرهیختگان و معتمدین بلاد در تأسیس و توسعه واحدهای حوزوی،
۵. تأکید بر رشد و تقویت علمی حوزه‌های علمیه مراکز استانی،
۶. تقدم توسعه کیفی بر توسعه کمی،
۷. توجه ویژه به مناطق محروم و مناطقی که در معرض آسیب‌های عقیدتی قرار دارند،
۸. تأکید بر خودکفایی مالی از طریق ایجاد و گسترش منابع پایدار مردمی و هدایت حمایت‌های مالی در جهت تأمین زیرساخت‌ها و سخت‌افزارهای واحدهای حوزوی،
۹. تأکید بر تأمین کادر علمی و مدیریتی و تقدم آن بر سایر شرایط تأسیس و توسعه واحدهای آموزشی،
۱۰. اولویت دادن به توسعه واحدهای حوزوی موجود،
۱۱. توجه به نیازهای جامعه و دستگاه‌های نظام در تأمین روحانی مورد نیاز،
۱۲. توجه به جایگاه نخبگان و استعداد‌های برتر و ممتازین در ایجاد، توسعه و ارتقاء واحدهای حوزوی،

۱۳. تقدم تأسيس مدارس بلندمدت بر تأسيس مدارس کوتاه‌مدت در مناطق «توسعه یافته» و تقدم تأسيس مدارس کوتاه‌مدت بر مدارس بلندمدت در مناطق «غير توسعه یافته»،
۱۴. ايجاد توازن و تناسب ميان ظرفيت و تعداد واحدهای حوزوی با نیازهای محلی، منطقه‌ای و ملی،
۱۵. پرهیز از ايجاد واحدهای آموزشی متعدد با ظرفيت بسيار پايين،
۱۶. پرهیز از ايجاد واحدهای آموزشی با ظرفيت بسيار بالا،
۱۷. تأکید بر رویکرد هم‌افزا در ايجاد، گسترش و توسعه واحدهای حوزوی (مجموعه‌ای متناسب از واحدهای حوزوی در هر منطقه)،
۱۸. اهتمام به توسعه زیرساخت‌های پژوهشی (مانند ايجاد کتابخانه‌ها، فضاهای پژوهشی مناسب و ...)،
۱۹. اهتمام به تربيت و توسعه منابع انسانی توانمند در عرصه علمی (آموزشی، پژوهشی و ...)،
مدیریتی و اخلاقی.

ماده ۵. شاخص‌ها

۱. شاخص‌های واحدهای آموزشی (مدارس بلندمدت و کوتاه‌مدت، مراکز تخصصی، مراکز و مؤسسات آموزش عالی حوزوی)

۱-۱-۱- جمعیت

۱-۱-۱- جمعیت محل تأسيس واحدهای آموزشی استان / شهرستان،

۱-۱-۲- پراکندگی جمعیت.

۱-۲-۱- متقاضیان / میزان استقبال

۱-۲-۱- شرکت‌کنندگان سه سال اخير استان / شهرستان محل تأسيس (میانگین، سرانه)،

۱-۲-۲- جذب‌شدگان سه سال اخير استان / شهرستان محل تأسيس (میانگین، سرانه).

۱-۳-۱- واحدهای آموزشی موجود

۱-۳-۱- واحدهای آموزشی موجود در استان / شهرستان (تعداد، ظرفیت)،

۱-۳-۲- پراکندگی جغرافیایی واحدهای آموزشی استان / شهرستان،

۱-۳-۳- اساتید موجود استان / شهرستان،

۱-۳-۴- طلاب استان / شهرستان (تعداد و سطوح).

۱-۴- مذاهب، فرق و ادیان

- ۱-۴-۱- جمعیت اهل سنت استان / شهرستان،
- ۱-۴-۲- مدارس اهل سنت استان / شهرستان،
- ۱-۴-۳- جمعیت فرق و ادیان استان / شهرستان،
- ۱-۴-۴- فعالیت‌های فرق و ادیان استان / شهرستان.

۱-۵- وضعیت منطقه

- ۱-۵-۱- محرومیت منطقه،
- ۱-۵-۲- مسائل فرهنگی منطقه (سطح اطلاعات دینی مردم)،
- ۱-۵-۳- پیشینه تاریخی (دینی و حوزوی) منطقه،
- ۱-۵-۴- علمای بزرگ و نخبگان منطقه،
- ۱-۵-۵- ظرفیت علمی منطقه.

۱-۶- واحدهای فرهنگی

- ۱-۶-۱- تعداد مساجد استان / شهرستان،
- ۱-۶-۲- تعداد حسینیه‌های استان / شهرستان،
- ۱-۶-۳- تعداد مدارس آموزش و پرورش استان / شهرستان،
- ۱-۶-۴- تعداد ادارات استان / شهرستان،
- ۱-۶-۵- تعداد کارخانجات استان / شهرستان،
- ۱-۶-۶- تعداد مراکز آموزش عالی غیر حوزوی استان / شهرستان.

۲. شاخص‌های واحدهای پژوهشی

۲-۱- فعالیت‌های پژوهشی

- ۲-۱-۱- نشریات استانی (تعداد، وضعیت)،
- ۲-۱-۲- نشریات واحدهای آموزشی استان / شهرستان (تعداد، وضعیت)،
- ۲-۱-۳- کانون‌ها (انجمن‌ها)ی علمی طلاب جوان در واحدهای آموزشی استان / شهرستان (تعداد، وضعیت)،
- ۲-۱-۴- تعداد و وضعیت آثار پژوهشی (کتاب، مقاله، پایان‌نامه، رساله علمی، تحقیقات ضمن تحصیل طلاب و ...)،

- ۵-۱-۲- کرسی های علمی (نظریه پردازی، نقد و آزاداندیشی)،
- ۶-۱-۲- قطب های علمی استان / شهرستان،
- ۷-۱-۲- همایش ها، نشست ها، مسابقات علمی، جشنواره های پژوهشی، سمینارهای علمی،
کارگاه های علمی - پژوهشی استان / شهرستان / واحدهای آموزشی.
- ۲-۲- منابع انسانی (محققان، اساتید و مدیران)**
- ۱-۲-۲- تعداد فعالان پژوهشی (پژوهشگران، دستیاران پژوهش و ...) حوزوی استان /
شهرستان و سطوح علمی آنان (سطح ۲، سطح ۳، سطح ۴، اجتهاد)،
- ۲-۲-۲- تعداد شرکت کنندگان در جشنواره علامه حلی استان / شهرستان،
- ۳-۲-۲- تعداد برگزیدگان و شایسته تقدیر جشنواره علامه حلی استان / شهرستان،
- ۴-۲-۲- تعداد محققان برگزیده و شایستگان تقدیر همایش کتاب سال حوزه استان /
شهرستان،
- ۵-۲-۲- تعداد منابع انسانی (مدیریت) پژوهش استان / واحدهای آموزشی (معاون پژوهش،
کارشناسان، اساتید پژوهش، مشاوران پژوهشی و ...)،
- ۶-۲-۲- تعداد نخبگان، استعدادهای برتر و ممتازین پژوهشی استان / شهرستان.
- ۳-۲- واحدهای پژوهشی (گروه، مرکز، پژوهشکده، مؤسسه، پژوهشگاه و ...)**
- ۱-۳-۲- واحدهای پژوهشی استان / شهرستان (تعداد، وضعیت)،
- ۲-۳-۲- پراکندگی جغرافیایی واحدهای پژوهشی استان / شهرستان.
- ۴-۲- کتابخانه ها**
- ۱-۴-۲- کتابخانه های واحدهای آموزشی در سطح استان / شهرستان (تعداد، وضعیت منابع،
تجهیزات، فضاها و ...)،
- ۲-۴-۲- کتابخانه های عمومی / تخصصی حوزوی در سطح استان / شهرستان (تعداد، وضعیت
منابع، تجهیزات، فضاها و ...).

۲-۵- واحدهای آموزشی

- ۲-۵-۱- تعداد واحدهای آموزشی استان / شهرستان،
- ۲-۵-۲- سطح واحدهای آموزشی استان / شهرستان،
- ۲-۵-۳- تعداد اساتید واحدهای آموزشی استان / شهرستان،
- ۲-۵-۴- تعداد دانش‌آموختگان سطوح عالی استان / شهرستان،
- ۲-۵-۵- وجود درس خارج در استان / شهرستان،
- ۲-۵-۶- واحدهای آموزش عالی استان / شهرستان،
- ۲-۵-۷- وضعیت علمی طلاب (معدل و ...) و اساتید واحدهای آموزشی،
- ۲-۵-۸- تعداد طلاب ممتاز.

۱-۶- نیازهای منطقه

- ۲-۶-۱- فرق و ادیان موجود در استان / شهرستان،
- ۲-۶-۲- شبهات مطرح در استان / شهرستان.

۲-۷- منابع مالی

- ۲-۷-۱- بودجه و اعتبار پژوهشی مصوب استان / شهرستان و نسبت آن به اعتبار کل استان،
- ۲-۷-۲- بودجه و اعتبار استان از سایر منابع و سهم پژوهش از آن،
- ۲-۷-۳- تسهیلات اعطایی به پژوهشگران استان،
- ۲-۷-۴- سرانه پژوهشی استان / شهرستان.

۲-۸- امکانات و تجهیزات

- ۲-۸-۱- کمیت و کیفیت فضاهای کالبدی در اختیار پژوهش استان / واحدهای پژوهشی،
- ۲-۸-۲- امکانات فناورانه در اختیار پژوهش.

۳. شاخص‌های مراکز مشاوره و خانواده

- ۳-۱- تعداد طلاب مجرد استان / شهرستان،
- ۳-۲- طلاب متأهل استان / شهرستان (تعداد طلاب و خانواده‌ی طلاب)،
- ۳-۳- آسیب‌های تربیتی موجود در استان / شهرستان (نوع و فراوانی)،
- ۳-۴- وضعیت آسیب‌پذیری طلبه‌ها (وضعیت فرهنگی منطقه)،
- ۳-۵- مشاوران موجود در منطقه (تعداد و کیفیت).

۴. شاخص‌های مراکز فرهنگی - خدماتی حوزوی

۴-۱- شاخص‌های کلی

۴-۱-۱- تعداد طلاب مجرد استان / شهرستان،

۴-۱-۲- تعداد طلاب متأهل استان / شهرستان (تعداد طلاب و خانواده‌ی طلاب).

۴-۲- شاخص‌های جانمایی

۴-۲-۱- شاخص‌های اقتصادی،

۴-۲-۲- شاخص‌های فرهنگی - اجتماعی،

۴-۲-۳- شاخص‌های زیرساخت و تجهیزات،

۴-۲-۴- شاخص‌های جغرافیایی (آب و هوا، مناسب برای فصول گرم یا فصول سرد سال).

شماره مصوبه: ۹۴۳، تاریخ مصوبه: ۹۳/۶/۱۹، تاریخ ثبت: ۹۳/۸/۳، شماره جلسه: ۳۴ (کمیته بودجه)

اصلاح تبصره ۲ ماده ۴۶ آیین‌نامه مالی واحدهای حوزوی، موضوع مصوبه ۷۵۸

تبصره ۲ ماده ۴۶ آیین‌نامه مالی واحدهای حوزوی، موضوع مصوبه ۷۵۸، به شرح ذیل اصلاح گردید:

«شورای عالی حوزه‌های علمیه در هر مرحله تا سقف ۲۵٪ از اعتبارات هزینه‌ای و ۵۰٪ از اعتبارات

عمرانی را واریز و پس از اخذ گزارش هزینه از واحدهای حوزوی به میزان حداقل ۶۰٪ اعتبارات

استحصالی، پرداخت‌های بعدی را صورت خواهد داد».

شماره مصوبه: ۹۴۴، تاریخ مصوبه: ۹۳/۶/۱۴، تاریخ ثبت: ۹۳/۸/۳، شماره جلسه: ۱۱۸

آیین‌نامه جذب، پذیرش و ساماندهی اساتید حوزه‌های علمیه

مقدمه: به منظور تبیین و تثبیت جایگاه اساتید به عنوان شخصیت‌های علمی - معنوی و تأثیرگذار در حوزه‌های علمیه و ساماندهی امور اساتید، آیین‌نامه جذب، پذیرش و ساماندهی اساتید حوزه‌های علمیه، به شرح ذیل تصویب شد:

ماده ۱. هدف از ساماندهی امور اساتید عبارت است از:

الف) زمینه‌سازی جهت استفاده بهینه از توانایی‌ها و استعداد‌های طلاب و فضلاء؛

ب) قانونمند کردن جایگاه استادی؛

ج) فراهم نمودن زمینه نظام‌مند سنت استادپروری از میان طلاب جوان و مستعد با حفظ ضرورت توجه خاص به تقویت پایه تحصیلی و تربیتی طلاب.

ماده ۲. استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۳. اصول ساماندهی امور اساتید عبارتند از:^۱

الف) حفظ و تقویت جایگاه استاد، به عنوان شخصیت جامع کمالات معنوی و علمی و تأثیرگذار در تعلیم و تربیت طلاب؛

ب) استفاده از اساتید مجرب توانمند با توجه به اهمیت سطح یک، به عنوان پایه تحصیلی طلاب؛

ج) حفظ و تقویت سنت استادپروری از میان طلاب جوان و مستعد؛

د) ایجاد زمینه حضور و استفاده حداکثری اساتید در مدارس؛

ه) ایفای نقش مؤثر مدیریت مدرسه (نه صرفاً مدیر)، در جذب، بکارگیری، ارزیابی اساتید و تغییر ایشان؛

و) پرهیز از هر گونه افراط و تفریط در گزینش اساتید و احترام به اختلاف انظار و سلیقه‌های اساتید، به شرط اعتقاد و التزام به اصول و مبانی اعتقادی و سیاسی نظام؛

ز) متنوع و منعطف بودن نحوه بکارگیری اساتید در مدارس؛

ح) تمام وقت بودن حداکثر ۶۰ درصد اساتید مدرسه؛

۱. ماده ۳ مأخوذ از مصوبه ۶۵۰ شورای عالی می‌باشد که به جهت تجمیع مصوبات با موضوع واحد، در این مصوبه مذکور شده و بر این اساس مصوبه ۶۵۰ ملغی می‌گردد.

تبصره: در مناطق خاص و محروم با تشخیص مدیر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، بکارگیری بیش از ۶۰ درصد استاد تمام وقت بلامانع است.

(ط) ارزیابی عملکرد اساتید، توسط مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و با مشارکت مدیریت مدرسه؛

(ی) ارتقای رتبه اساتید، بر اساس رشد تحصیلی و علمی و مهارتی، نه بر اساس تدریس در مقاطع تحصیلی حوزه؛

(ک) متناسب بودن حقوق اساتید با شئون حوزه؛

(ل) سهم بودن مدیریت مدرسه در تأمین حقوق اساتید.

ماده ۴. اقسام اساتید حوزه‌های علمیه عبارتند از:

(الف) استاد تمام وقت: به اساتیدی گفته می‌شود که به صورت قرارداد تمام وقت، به مدت یک تا سه سال جذب و بکارگیری می‌شوند و دارای موظفی حضور و تدریس تمام وقت می‌باشند.

تبصره: اساتید تمام وقت پس از یک سال مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت تأیید، همکاری آنان تا پایان مدت قرارداد ادامه می‌یابد.

(ب) استاد نیمه وقت: به اساتیدی گفته می‌شود که به صورت قرارداد نیمه وقت، به مدت یک سال جذب و بکارگیری می‌شوند و دارای موظفی حضور و تدریس به صورت نیمه وقت می‌باشند.

(ج) استاد حق التدریس: به اساتیدی گفته می‌شود که برای تدریس یک نیم سال و یا یک سال تحصیلی به صورت قرارداد حق التدریس جذب شده و بکار گرفته می‌شوند. حضور و تدریس این اساتید کمتر از اساتید نیمه وقت خواهد بود.

(د) استاد معین: طلبه مذهب و ممتازی که پایه ۱ تا ۴ را به اتمام رسانده و اشتغال به تحصیل در پایه ۵ یا ۶ دارد و با احراز شرایط مندرج در این آیین نامه جهت تدریس به صورت ساعتی در پایه ۱ تا ۳ در محل تحصیل، بکارگیری می‌شود.

ماده ۵. اساتید حوزه‌های علمیه باید دارای صلاحیت‌های ذیل باشند:

(الف) برخوردار بودن از تقوا و صلاحیت اخلاقی لازم برای تدریس؛

(ب) التزام عملی به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛

(ج) عدم گرایش به باندها و گروه‌های منحرف؛

(د) سلامت فکری و اعتقادی؛

(ه) تلبس به لباس مقدس روحانیت؛

(و) قدرت تفهیم و انتقال دادن مطلب؛

ز) برخورداری از صلاحیت علمی؛

ح) تسلط لازم بر ماده درسی مورد نظر؛

ط) توانایی جسمی و روحی لازم برای تدریس؛

تبصره ۱: شرط تلبس برای اساتید دروس تخصصی غیرحوزوی لازم نمی‌باشد.^۱

تبصره ۲: نحوه احراز صلاحیت‌های موضوع بندهای «الف» تا «ه» توسط معاونت آمار و بررسی و بر اساس دستورالعملی خواهد بود که توسط معاونت مذکور تهیه شده و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه خواهد رسید.

ماده ۶. شرایط اختصاصی اساتید عبارتند از:

الف) استاد مقدمات: قبول شدن در پایه ششم با نمره ارتقایی برای تدریس پایه‌های اول تا سوم (در دوره‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت)؛

ب) استاد سطح ۱: قبول شدن در پایه دهم با نمره ارتقایی برای تدریس پایه‌های چهارم تا ششم (در دوره‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت)؛

تبصره: فارغ التحصیلان سطح ۳ دوره‌های کوتاه‌مدت، می‌توانند در مدارس سطح ۲ دوره‌های کوتاه‌مدت تدریس کنند.

ج) استاد سطح ۲: اتمام پایه ده کتبی و شفاهی با نمره ارتقایی و گذراندن ۴ سال درس خارج فقه و اصول برای تدریس پایه‌های هفتم تا نهم و سطح ۳ دوره‌های کوتاه‌مدت؛

د) استاد سطح ۳: اتمام پایه ده کتبی و شفاهی با نمره ارتقایی و گذراندن ۶ سال درس خارج برای تدریس پایه دهم؛
ه) استاد درس خارج: گذراندن حداقل پانزده سال درس خارج و تحقیقات موفق در این سطح برای تدریس خارج فقه و اصول.

تبصره: سابقه تدریس برای اساتید موضوع بندهای ب، ج، د، ه براساس دستورالعمل اجرایی این آئین‌نامه خواهد بود.

و) استاد معین:

۱. اتمام پایه‌های اول تا چهارم

۲. کسب رتبه ممتازی بر اساس آیین‌نامه مصوب مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۳. تأیید شورای واحد آموزشی محل تدریس؛

۱. مانند برخی از دروس تخصصی سفیران هدایت و مراکز تخصصی.

۴. قبولی در مصاحبه علمی معاونت آموزش و امور حوزه‌ها؛

۵. دارا بودن صلاحیت‌های عمومی به استثناء تلبس به لباس مقدس روحانیت.

تبصره ۱: استثناء مذکور در بند «۵»، تا اتمام پایه ششم می‌باشد.

تبصره ۲: حداکثر ۲۰٪ از دروس پایه ۱ و ۲ هر واحد آموزشی توسط اساتید موضوع این ماده تدریس می‌شود.

تبصره ۳: اساتید موضوع این ماده حداکثر دو درس از دروس صرف، نحو و بلاغت را می‌توانند تدریس کنند.

ماده ۷. اساتیدی که دارای مدارک تحصیلی (گواهی اتمام پایه مورد نیاز با مدرک علمی) نمی‌باشند، ولی دارای تحصیلات لازم برای تدریس در سطوح مختلف حوزوی می‌باشند، سطح تدریس آنان متناسب با تحصیلاتشان در معاونت آموزش و امور حوزه‌های مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه بر اساس دستورالعمل مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه احراز می‌گردد.

ماده ۸. احراز صلاحیت علمی اساتید دروس پایه ۱ تا ۱۰ در مدارس (بلندمدت و کوتاه‌مدت) و دروس فقه و اصول در مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی توسط معاونت آموزش و امور حوزه‌های علمیه به یکی از طرق زیر انجام خواهد شد:

الف) امتحان شفاهی؛

ب) ارزیابی نوار تدریس؛

ج) گواهی سه نفر از اساتید شناخته شده و مورد تأیید بر صلاحیت تدریس استاد؛

د) معرفی مجمع عالی حکمت اسلامی در خصوص اساتید دروس فلسفه.^۱

تبصره ۱: امتحان شفاهی هر یک از علوم حوزوی توسط حداقل دو نفر از اساتید مورد تأیید آن رشته علمی انجام خواهد شد.

تبصره ۲: حداقل نمره قبولی امتحان شفاهی ۱۴ می‌باشد که با معدل نظر ممتحنین مشخص می‌گردد.

ماده ۹. احراز صلاحیت‌های اساتید دروس خارج فقه و اصول، توسط هیئتی مرکب از سه نفر از اساتید و فضلاء حوزه که دارای شرایط ذیل هستند، صورت می‌گیرد:

الف) تقوا و صلاحیت اخلاقی؛

ب) صلاحیت علمی؛

ج) مقبولیت عمومی در حوزه.

۱. بند «۵»، مأخوذ از مصوبه ۸۸۴ شورای عالی می‌باشد، که به جهت تجمیع مصوبات با موضوع واحد، در این مصوبه مذکور شده و بر این اساس مصوبه ۸۸۴ ملغی می‌گردد.

تبصره ۱: اعضای هیئت مذکور با پیشنهاد معاونت آموزش و امور حوزه‌های علمیه توسط مدیر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به شورای عالی حوزه‌های علمیه معرفی و پس از تأیید توسط مدیر مذکور منصوب می‌شوند.

تبصره ۲: دستورالعمل نحوه فعالیت هیئت مذکور توسط مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه تدوین شده و به اطلاع شورای عالی خواهد رسید.

ماده ۱۰. احراز صلاحیت علمی اساتیدی که دروسی غیر از فقه و اصول را در مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی تدریس می‌کنند، به وسیله شاخص‌هایی از قبیل امتحان شفاهی، ارزیابی نوار تدریس، دارا بودن مدرک سطح بالاتر از سطح تدریس در همان رشته یا رشته‌های مشابه، بررسی آثار و تألیفات و سابقه تدریس توسط معاونت آموزش و امور حوزه‌های علمیه صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱. اجرای این آیین‌نامه در خصوص اساتید دروس آزاد (پایه‌های ۷ تا ۱۰ و درس خارج) حوزه علمیه استان قم، منوط به اجازه مراجع عظام تقلید ^{دامت برکاتهم} است.

ماده ۱۲. اساتید حوزه بر اساس سطح دوره تدریس به استاد مقدمات، استاد سطح ۱، استاد سطح ۲، استاد سطح ۳ و استاد سطح ۴ رتبه‌بندی می‌شوند.

ماده ۱۳. ارتقای رتبه استاد علاوه بر داشتن صلاحیت علمی و رعایت جهات معنوی و اخلاقی پس از سه سال تدریس (به میزان تدریس اساتید تمام‌وقت) با لحاظ امور ذیل صورت خواهد گرفت:

الف) تدریس موفق؛

ب) شاگردپروری؛

ج) ارائه مقالات یا کتاب علمی؛

د) ابداع شیوه‌ای نو در تدریس و یا هندسه هر یک از علوم اسلامی به نحوی که ضمن حفظ اصول و نقاط قوت آموزش‌های حوزوی، تأثیر شایانی در پیشبرد آموزش حوزه داشته باشد.

ماده ۱۴. در صورتی که استاد با وجود دارا بودن صلاحیت ارتقاء رتبه، باز هم به تدریس سطوح پایین‌تر اشتغال داشته باشد، حکم تدریس سطح بالاتر برای او صادر می‌شود.

ماده ۱۵. وظایف اساتید عبارت است از:

۱. انجام وظایف محوله و تدریس بر اساس متون درسی و سرفصل‌های مصوب؛

۲. ارشاد و تربیت اخلاقی و معنوی طلاب؛

۳. اعلام نظر در خصوص متون درسی و سرفصل‌های مصوب؛

۴. طراحی سؤالات و تصحیح اوراق؛

۵. اخذ امتحان از طلاب در صورت لزوم؛

۶. شرکت در دوره‌های آموزشی اساتید در صورت لزوم؛

۷. مشارکت و حضور فعال در گروه آموزشی؛

۸. ارائه مشاوره علمی به طلاب؛

۹. راهنمایی و ارزیابی تحقیقات درسی طلاب.

ماده ۱۶. جهت ارتقاء کیفی تدریس اساتید و ارج گذاری بر زحمات آنان و بهره‌وری طلاب از افراد صالح، معاونت

آموزش و امور حوزه‌ها موظف است خدمات زیر را ارائه نماید:

الف) تشکیل گروه‌های علمی در زمینه‌های علوم مختلف اسلامی جهت آشنایی بیشتر اساتید آن رشته با یکدیگر و استفاده از نظرات و تجربیات یکدیگر؛

ب) تهیه و ارسال کتب مورد نیاز و تقویت کننده بنیه علمی اساتید؛

ج) پیگیری امور اداری اساتید در مرکز مدیریت به منظور جلوگیری از اتلاف وقت استاد؛

د) پرداخت کمک‌ها و مزایایی که ممکن است به اساتید محترم تعلق گیرد برابر مقررات مربوطه؛

ه) تهیه امکانات مورد نیاز جهت محل تدریس اساتید؛

و) اتخاذ تدابیری در جهت فراهم کردن تدریس برای همه افراد صالح در مدارس تحت پوشش و یا دروس آزاد حوزه و شکستن انحصار تدریس در افراد خاص. مدیریت حوزه باید به این قسمت اهتمام لازم مبذول داشته، نتیجه آن را هر سال به شورای عالی اعلام نماید.

ماده ۱۷. نحوه احراز صلاحیت‌های علمی و ارزیابی عملکرد اساتید بر اساس دستورالعملی خواهد بود که توسط معاونت آموزش و امور حوزه‌های علمیه تهیه شده و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد.

ماده ۱۸. هر گاه فردی به هر دلیل صلاحیت‌های عمومی و علمی لازم جهت تدریس را از دست بدهد، پس از بررسی توسط مرجع صادر کننده مجوز تدریس، موضوع این آیین‌نامه، مجوز تدریس وی ابطال می‌گردد.

ماده ۱۹. حق الزحمه اساتید بر اساس دستورالعملی که توسط معاونت آموزش و امور حوزه‌های علمیه تهیه شده و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد، خواهد بود که در سقف بودجه‌های مصوب هر ساله مبلغ حق التدریس تعیین و پرداخت می‌شود.

ماده ۲۰. دستورالعمل اجرایی این آیین‌نامه توسط معاونت آموزش و امور حوزه‌های علمیه تهیه شده و به تصویب مدیر حوزه‌های علمیه رسانده می‌شود و به اطلاع شورای عالی خواهد رسید.

ماده ۲۱. این آیین‌نامه در ۲۱ ماده و ۱۳ تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۶/۱۴ به تصویب شورای عالی حوزه‌های علمیه رسید و بر این اساس مصوبات ۵۶۱، ۶۵۰ و ۸۸۴ ملغی می‌گردد.

شماره مصوبه: ۹۴۵، تاریخ مصوبه: ۹۳/۹/۹، تاریخ ثبت: ۹۳/۹/۲۹، شماره جلسه: ۱۲۸

ماده واحده مربوط به واگذاری طرح هجرت بلندمدت در حوزه علمی استان اصفهان به این حوزه

ماده واحده: اجرای طرح هجرت بلندمدت در حوزه علمی استان اصفهان همراه با اعتبارات مربوطه به حوزه مذکور واگذار می‌گردد.

شماره مصوبه: ۹۴۶، تاریخ مصوبه: ۹۳/۹/۹، تاریخ ثبت: ۹۳/۹/۲۹، شماره جلسه: ۱۲۸

ماده واحده مربوط به انتشار خبرنامه اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه

ماده واحده: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه می‌تواند نشریه‌ای را تحت عنوان خبرنامه اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه منتشر نماید.

تبصره ۱. مدیر مسئول خبرنامه مذکور توسط مدیر حوزه‌های علمیه جهت تأیید به شورای عالی حوزه‌های علمیه معرفی خواهد شد.

تبصره ۲. آیین‌نامه نحوه فعالیت خبرنامه مذکور به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه خواهد رسید.

شماره مصوبه: ۹۴۷، تاریخ مصوبه: ۹۳/۹/۱۰، تاریخ ثبت: ۹۳/۹/۲۹، شماره جلسه: ۱۲۹

سیاست‌های کلان معاونت آمار و بررسی حوزه‌های علمیه

سیاست‌های کلان معاونت آمار و بررسی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به شرح ذیل تصویب شد:

۱. رعایت شرع و قانون در برنامه‌ریزی‌ها، جهت‌گیری‌ها و اقدامات؛
۲. توجه به حفظ نظام اسلامی و انقلاب اسلامی؛
۳. تأکید بر محوریت رویکرد تربیتی و اصلاحی در برنامه‌ریزی‌ها، فعالیت‌ها و اقدامات؛
۴. تأکید بر رویکرد پیشگیری و بازدارندگی ضمن توجه به رفع ناهنجاری‌های موجود؛
۵. تأکید بر محوریت نگاه علمی و آسیب‌شناسانه نسبت به وضعیت ناهنجاری‌ها، انحرافات و جریان‌های فکری، اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی روحانیت و حوزه‌های علمیه؛
۶. تأکید بر جامع‌نگری و واقع‌نگری در کلیه برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات؛

۷. حاکمیت وحدت رویه و هماهنگی حداکثری حوزه‌های علمیه در برنامه‌ریزی‌ها، جهت‌گیری‌ها و اقدامات؛
۸. حفظ مصالح حوزه و نظام روحانیت در عین توجه به کرامت انسانی؛
۹. حفظ حریم اشخاص حقیقی و حقوقی؛
۱۰. تأکید بر مدیریت فعال در مقابله با آسیب‌ها و انحرافات خصوصاً آسیب‌هایی که منشأ خارجی دارند؛
۱۱. بهره‌گیری از ظرفیت‌های حوزه‌های علمیه در تعامل مؤثر و سازنده درون‌حوزوی؛
۱۲. حفظ جایگاه و استقلال حوزه‌های علمیه در ارتباط و تعامل مؤثر و سازنده برون‌حوزوی؛
۱۳. افزایش ضریب سلامت و کارآمدی منابع انسانی با ارتقاء مستمر سطح توانمندی‌های علمی، اخلاقی و مهارتی؛
۱۴. ارتقاء سطح دقت در انجام مأموریت‌ها ضمن روان‌سازی و تسهیل فرآیندها و گردش‌های کاری؛
۱۵. اهتمام به ارتقاء مستمر زیرساخت‌های امنیتی در حوزه‌های علمیه و بهره‌گیری روزآمد از ابزارها و فن‌آوری‌ها با توجه به اقتضائات حوزوی.

شماره مصوبه: ۹۴۸، تاریخ مصوبه: ۹۳/۹/۱۱، تاریخ ثبت: ۹۳/۹/۲۹، شماره جلسه: ۱۳۰

الحاق یک ماده به آیین‌نامه شورای مدارک علمی و اعطای مدارک، موضوع مصوبه ۳۱۳

یک ماده به آیین‌نامه شورای مدارک علمی و اعطای مدارک، موضوع مصوبه ۳۱۳، به شرح ذیل الحاق می‌گردد:

«طلابی که عنوان رشته تحصیلی در برگه ارزیابی آنان «فقه و اصول» ثبت شده است، در صورت دارا بودن یکی از شرایط ذیل می‌توانند موضوع پایان‌نامه یا رساله خود را در موضوع مرتبط با رشته تخصصی درخواستی به استثناء رشته تخصصی فلسفه تدوین نمایند:

الف) تألیف حداقل یک کتاب علمی در رشته تخصصی درخواستی؛

ب) نگارش دو مقاله منتشر شده در نشریات علمی - پژوهشی؛

ج) سابقه سه سال همکاری در طرح‌های تحقیقاتی رشته درخواستی؛

د) دارا بودن مدرک دانشگاهی کارشناسی ارشد در زمینه رشته درخواستی.

تبصره ۱: چنانچه علاوه بر درخواست تدوین پایان‌نامه یا رساله در رشته تخصصی، متقاضی مدرک تخصصی نیز باشند، علاوه بر دارا بودن شرایط فوق باید در امتحان جامع علمی رشته درخواستی شرکت و موفق به دریافت نمره قبولی شود. به طلاب موضوع این تبصره پس از تدوین پایان‌نامه و رساله مدرک رشته تخصصی اعطاء خواهد شد.

تبصره ۲: آیین‌نامه مربوط به این ماده توسط معاونت آموزش تهیه و به تصویب شورای مدارک علمی خواهد رسید.

شماره مصوبه: ۹۴۹، تاریخ مصوبه: ۹۳/۸/۵، تاریخ ثبت: ۹۳/۱۰/۱۵، شماره جلسه: ۲۰ (کمیته تأیید رشته‌ها)
کلیات و برنامه درسی سطح سه سفیران هدایت با یکی از سه مهارت «خطابه و سخنوری»، «تربیت کودک و نوجوان» و «نویسندگی»

ماده ۱. عنوان

عنوان رشته، سطح سه سفیران هدایت با یکی از سه مهارت «خطابه و سخنوری»، «تربیت کودک و نوجوان» و «نویسندگی» است.

ماده ۲. تعریف

این مقطع، دومین مقطع حوزوی سفیران هدایت است که در آن طلاب، علاوه بر آموزش‌های عمومی مانند فقه و اصول، اعتقادات، معارف قرآن، مسایل اجتماعی و نیز کسب مهارت‌های تبلیغی، در یکی از زمینه‌های یاد شده تخصص پیدا می‌کنند و نسبت به ترویج مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به نیازهای تبلیغی توانا می‌شوند و در پایان پس از احراز صلاحیت‌های اخلاقی و توانمندی‌های علمی و مهارتی، موفق به دریافت دانش‌نامه سطح سه سفیران هدایت در یکی از مهارت‌های مذکور می‌گردند.

ماده ۳. اهداف

۱. توسعه شناخت نسبت به مکتب اهل بیت علیهم السلام بر اساس قرآن و روایات؛
۲. شناخت مباحث علوم تفسیر، فقه به ویژه مسایل مستحدثه، فلسفه، عرفان اسلامی، کلام و علوم حدیث؛
۳. تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم السلام و پاسخگویی به پرسش‌ها و شبهات در این زمینه؛
۴. تأمین مبلغان و مدیران فرهنگی مورد نیاز؛
۵. افزایش توان تحقیق در موضوعات و مسایل تبلیغی؛
۶. زمینه‌سازی جهت تربیت استاد برای دروس سطح ۲ سفیران هدایت؛
۷. تقویت مهارت‌های ارتباطی مورد نیاز؛
۸. شناخت و ایجاد توانمندی فهم منابع و مآخذ مرتبط با موضوعات و مسایل تبلیغی؛
۹. ایجاد زمینه تبیع و تحقیق در فقه و اصول و استفاده از منابع فقهی و اصولی.

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
۲. اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
۳. اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
۴. تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
۵. اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
۶. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و مهارتی با توجه به نیازهای روز؛

۷. تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادهای برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
۸. اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
۹. تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
۱۰. اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

ماده ۵. ضرورت

۱. نیاز شدید به افزایش سطح معرفتی، دانشی و مهارتی طلاب سفیران هدایت به منظور تبلیغ عالمانه و روشمند معارف مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و تحکیم باورهای دینی؛
۲. مأموریت حوزه علمیه در تربیت مبلغان و مدیران فرهنگی مورد نیاز؛
۳. نیاز جامعه و نظام اسلامی به تبیین و تبلیغ مسایل اعتقادی، اخلاقی، عبادی و ایستادگی در مقابل تهاجم فرهنگی دشمنان.

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته نیم‌سال، درسی ۱ و حضوری است و طول دوره بدون احتساب پایان‌نامه، حداقل ۸ و حداکثر ۱۰ نیم‌سال می‌باشد.

ماده ۷. شرایط پذیرش

۱. احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب؛
۲. دارا بودن مدرک سطح دو سفیران هدایت؛
۳. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.

ماده ۸. عناوین و جدول تفصیلی دروس سطح سه سفیران هدایت

الف. دروس مشترک

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت استدلالی مسائل مهم فقهی و مورد نیاز مبلغ بر اساس متون معتبر فقهی	۳۲۰	فقه ۱ تا ۴	۱
شناخت موضوع و حکم شرعی مسائل فقهی جدید و مورد نیاز مانند پیوند اعضاء، شبیه‌سازی، تجارت مجازی و ...	۳۲	فقه مسائل مستحدثه	۲
شناخت مسائل فقهی و حقوقی مورد نیاز مبلغ در زمینه ازدواج، خانواده (حقوق والدین، فرزندان و زوجین)، طلاق و ارث	۳۲	فقه خانواده	۳

۱. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد در دروس دیگر ندارد.

۴	اصول فقه ۱ تا ۴	۲۸۸	شناخت استدلالی مسائل مهم اصولی بر اساس متون معتبر اصولی
۵	تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۱۰	۱۶۰	شناخت محتوا و مفاهیم جزء ۱۶ تا آخر قرآن به صورت ترتیبی
۶	تفسیر موضوعی ۱ و ۲	۶۴	آشنایی با روش تفسیر موضوعی، معرفی تفاسیر مهم موضوعی و شناخت و بررسی برخی مفاهیم مهم قرآنی با تأکید بر مباحث اخلاقی
۷	فلسفه ۱-۲	۱۹۲	شناخت مسائل اساسی فلسفه اسلامی
۸	انسان‌شناسی	۳۲	شناخت نفس انسان ابعاد، قوا و کارکردهای آن و مباحثی مانند رابطه روح و جسم، ویژگی‌های انسان کامل، خلقت، رشد و تکامل انسان، جبر و اختیار، تجرد روح، سعادت و شقاوت انسان بر اساس قرآن کریم
۹	مسائل جدید کلامی	۳۲	شناخت مسائل مهم، رایج و جدید کلامی مانند منشا دین، تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین، قلمرو دین و ... و ایجاد توان پاسخ‌گویی به شبهات در این زمینه
۱۰	شبهات کلامی	۳۲	بررسی و پاسخ به شبهات اعتقادی مبتنی‌به مانند: جبر و اختیار، قضا و قدر، بدا
۱۱	مهدویت	۳۲	شناخت مهدویت در مکتب شیعه و مسائل محوری آن مانند: فلسفه غیبت و انتظار، آثار وجودی امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف، با رویکرد پاسخ به شبهات
۱۲	عرفان اسلامی	۳۲	آشنایی با مبانی، اصول و مسائل عرفان اسلامی بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام با اشاره به مشرب‌ها
۱۳	نقد فرق انحرافی	۳۲	شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی و نوظهور مثل وهابیت، بهائیت، اهل‌حق، صوفیه، عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آنها
۱۴	رجال	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت قواعد جرح و تعدیل راویان و کسب مهارت تطبیق آن قواعد در بررسی سند با تأکید بر اسناد پُر تکرار
۱۵	درایه	۱۶	آشنائی با اصطلاحات سندی و متنی و احکام حدیث مانند: اتصال و انقطاع، اسناد و ارسال و نصّ و ظاهر، مجمل و مبین، محکم و متشابه و صحّت و ضعف
۱۶	روش و قواعد فهم حدیث	۱۶	شناخت مبانی، قواعد، روش‌ها و مراحل فهم روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام
۱۷	متون روایی	۳۲+۳۲ عملی	شناخت و انس با روایات مورد نیاز در تبلیغ معارف دینی ضمن قرائت روایات از کتب معتبر حدیثی و بررسی دلالت آنها
۱۸	تاریخ تحلیلی اسلام	۴۸	بررسی و تحلیل وقایع مهم و چالشی از زمان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تا غیبت صغری و نقد شبهات مخالفین در مورد تاریخ معصومان

	علیهم‌السلام و موضع‌گیری آنان		
۱۹	جهان اسلام در عصر حاضر	۱۶	شناخت وضعیت سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و جغرافیایی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر
۲۰	جریان‌شناسی فرهنگی سیاسی ایران اسلامی	۳۲	شناخت جریان‌ها، احزاب و تشکل‌های فرهنگی - سیاسی معاصر ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران
۲۱	آداب و سبک زندگی اسلامی	۳۲	تبیین نوع رفتارهای شبانه‌روزی یک مسلمان در عرصه‌های فردی و اجتماعی بر اساس ارزش‌ها و بینش‌های اسلامی (مطالعه‌ای)
۲۲	شیوه‌های تبلیغی قرآن	۳۲	شناخت آداب و شیوه‌های تبلیغی قرآن کریم با تأکید بر سیره تبلیغی پیامبران
۲۳	فقه التَّبلیغ	۳۲	شناخت استدلالی احکام و آداب تبلیغ بر اساس آیات و روایات مربوط به تبلیغ دین
۲۴	آسیب‌شناسی تبلیغ	۳۲	شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلِّغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آنها
۲۵	روش سخنرانی پیشرفته	۳۲+۱۶ نظری عملی	افزایش مهارت در زمینه ساماندهی محتوا و شکل سخنوری با عنایت بر مخاطب‌شناسی و بهره‌گیری از ابزارهای گوناگون
۲۶	شیوه‌های جذب مخالفان و آسیب دیدگان	۳۲	فراگیری و کسب مهارت در زمینه شیوه‌های ارتباط مؤثر با مخالفان و بزهکاران و هدایت آنان
۲۷	امامت جماعت و نقش اجتماعی آن	۳۲	شناخت جایگاه و وظایف امام جماعت از دیدگاه آیات و روایات و بررسی نقش آن در ابعاد تربیتی، اخلاقی، فرهنگی و سیاسی
۲۸	جنگ نرم	۳۲	بررسی جریان‌های مهم و تاثیرگذار فرهنگی غرب و شناخت عوامل، شیوه‌ها، ابزارها و کارکردهای عملیات روانی دشمن و راه‌های مقابله با آن
۲۹	مهارت‌ها و فنون مناظره	۱۶+۸ نظری عملی	آشنایی با قواعد، شیوه‌ها و فنون مناظره و کسب مهارت در اجرای آن
۳۰	زبان عربی معاصر	۶۴+۳۲ نظری عملی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون و مکالمه به عربی جدید در حوزه تبلیغ
۳۱	منبع‌شناسی	۱۶	توصیف و اعتبارسنجی منابع و مأخذ و نرم‌افزارهای اسلامی مفید در تبلیغ معارف دینی
۳۲	روش تحقیق پیشرفته	۳۲+۱۶ نظری عملی	تقویت توان تحقیق و پژوهش در حوزه تبلیغ با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع
۳۳	پایان‌نامه	۹۶+۹۶ عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در زمینه روش‌ها، مهارت‌ها و محتوای تبلیغ
	جمع	۲۱۶۸	

ب. دروس مهارتی

۱. خطابه و سخنوری

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت قواعد، ضوابط، مکاتب، روش‌ها و مراحل تفسیر صحیح قرآن کریم	۳۲	قواعد تفسیر قرآن کریم	۱
شناخت روش‌ها، قواعد، فنون و آداب سخنرانی برای جلسات و مناسبت‌هایی مانند موالید معصومین علیهم‌السلام و اعیاد و کسب مهارت اجرای آنها، همراه با بررسی ساختار و ویژگی‌های سخنرانی سخنوران تأثیرگذار و نحوه ورود و خروج آنها	۳۲+۱۶ نظری عملی	سبک‌های سخنوری و منبر	۲
بررسی و شناخت آسیب‌های سخنوری و منبر در ابعاد محتوایی، روشی، ابزارها، سخنران، محیط و...	۱۶	آسیب‌شناسی خطابه و منبر	۳
کسب مهارت تهیه محتوای مناسب سخنرانی و پردازش آن به صورت کارگاهی	۳۲+۳۲ عملی	تمرین منبر و خطابه	۴
شناخت ساختارهای جدید و کارآمد سخنرانی با استفاده از رسانه‌های متعدد	۳۲	سخنوری چند رسانه‌ای	۵
کسب مهارت در ساماندهی سخنرانی با به کارگیری روش‌های تأثیرگذار و رسانه‌های متعدد	۳۲+۳۲ عملی	تمرین سخنوری چند رسانه‌ای	۶
شناخت قواعد، آداب، فنون و روش‌های ذکر مصیبت، و افزایش مهارت اجرای آنها، ضمن بررسی مقتل‌های مهم و اعتبارسنجی محتوایی و سندی آنها.	۳۲+۱۶ نظری عملی	فن رثاء	۷
انتقال تجربیات سخنرانان برجسته در زمینه فنون، روش‌ها و تولید محتوای سخنرانی	۱۶	تجارب سخنوران موفق	۸
شناخت روش‌ها، قواعد و فنون کلاس‌داری به منظور اقبال اندیشه، تحریک احساس و ایجاد و تغییر رفتار در مخاطب و کسب مهارت در اجرای آنها	۳۲+۱۶ نظری عملی	کلاس‌داری تبلیغی	۹
	۳۶۸	جمع	

۲. تربیت کودک و نوجوان

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
شناخت مراحل رشد جسمی، ذهنی، عاطفی- اخلاقی و اجتماعی کودک و نوجوان	۳۲	روانشناسی رشد	۱
شناخت ادبیات کودک و نوجوان در قالب داستان و شعر و ... از جهت ساختار و محتوا و زمینه‌سازی جهت کسب مهارت ارائه معارف دینی متناسب با فهم آنها	۳۲+۱۶ نظری عملی	ادبیات کودک و نوجوان	۲
شناخت اهداف، قواعد، عوامل، روش‌ها و مراحل تربیت دینی کودک از دیدگاه اسلام	۳۲	تربیت دینی کودک	۳
شناخت اهداف، قواعد، عوامل، روش‌ها و مراحل تربیت دینی نوجوان از دیدگاه اسلام	۱۶	تربیت دینی نوجوان	۴
شناخت نقش مثبت و منفی خانواده و اعضای آن بویژه پدر و مادر در تربیت فرزند	۳۲	خانواده و تربیت فرزند	۵
شناخت و بررسی تربیت کودک و نوجوان از دیدگاه مکاتب معروف معاصر و نقد آن	۱۶	تربیت کودک و نوجوان از دیدگاه مکاتب	۶
آشنایی با اصول، روش‌ها و مهارت‌های ارائه راهنمایی و مشاوره به کودک و نوجوان، والدین و مربیان	۱۶+۸ نظری عملی	راهنمایی و مشاوره کودک و نوجوان	۷
آشنایی با نوع سوالات دینی مهم و رایج بین کودک و نوجوان و روش پاسخگویی به آن	۱۶	روش پاسخ‌گویی به پرسش‌های کودک و نوجوان	۸
زمینه‌سازی جهت کسب مهارت تبلیغ برای کودک و نوجوان در زمینه‌های ارتباط با کودک و نوجوان، کلاس‌داری جذاب و موفق، جشن تکلیف، و ... به صورت کارگاهی	۳۲+۱۶ نظری عملی	کارگاه روش تبلیغ برای کودک و نوجوان	۹
شناخت رسانه‌های نوین اثرگذار بر کودک و نوجوان مانند: تلویزیون، اینترنت، رایانه، تلفن همراه و میزان تاثیر آنها و راه‌های مقابله با آسیب‌های آن	۱۶	رسانه و کودک و نوجوان	۱۰
شناخت برنامه‌ریزی فرهنگی و زمینه‌سازی کسب مهارت اجرای فعالیت‌های فرهنگی مانند: اردو داری، مسابقات، بازی‌های گروهی، خطاطی، نقاشی و ...	۳۲+۱۶ نظری عملی	برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی	۱۱
شناخت برنامه‌های تربیتی و زمینه‌سازی کسب مهارت طراحی آن، ضمن آشنایی با طرح‌های تربیتی مهم و کارآمد موجود	۱۶+۸ نظری عملی	روش طراحی برنامه‌های تربیتی	۱۲
	۳۵۲	جمع	

۳. نویسندگی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	تاریخ و منابع ادبیات	۱۶	آشنائی با ادوار، مکاتب، نویسندگان، و منابع مهم ادبیات فارسی بر اساس سیر تاریخی با تأکید بر نویسندگی
۲	آرایه‌های ادبی	۱۶	شناخت عوامل لفظی و معنوی زیباسازی متون فارسی مانند: تشبیه، استعاره، کنایه، واج‌آرایی، سجع، جناس، مراعات نظیر، تضاد، ایهام و...
۳	کارگاه ادبیات کودک و نوجوان	۱۶+۱۶ عملی	کسب مهارت‌های لازم برای تدوین ادبیات (نثر و نظم) ویژه کودکان و نوجوانان از طریق شناخت روش نگارش این متون و به کارگیری آنها همراه با معرفی کتاب‌ها، مجلات و رسانه‌های دیداری و شنیداری کودکان
۴	اخلاق نویسندگی	۱۶	شناخت باید‌ها و نبایدهای اخلاقی و رفتاری نویسندگی مانند: امانت‌داری، پرهیز از تفسیر به رأی، رعایت حقوق نویسندگان، نقد منصفانه، پرهیز از سرقت ادبی بر اساس آیات و روایات
۵	سبک‌های نویسندگی	۱۶+۸ نظری عملی	آشنایی با سبک‌های مهم نویسندگی مانند خراسانی (مرسل)، بین‌مابین، فنی، فنی مصنوع، ساده، داستانی و نثر علمی و پژوهشی و معرفی نویسندگان برجسته هر سبک
۶	مقاله نویسی	۱۶+۸ نظری عملی	کسب مهارت‌های لازم در زمینه مقاله‌نویسی از طریق شناخت ویژگی‌های انواع مقاله و به کارگیری شیوه‌های نگارش آن به صورت کارگاهی
۷	کارگاه داستان نویسی ۱ و ۲	۳۲+۳۲ عملی	کسب مهارت‌های لازم در زمینه داستان‌نویسی از طریق شناخت انواع داستان، ویژگی‌های آن و روش‌های داستان‌نویسی و به کارگیری آن همراه با مطالعه و بیان نقاط قوت و ضعف داستان‌های معین در قالب کنفرانس
۸	کارگاه روزنامه‌نگاری	۱۶+۱۶ عملی	کسب مهارت در زمینه روزنامه‌نگاری از طریق شناخت اصول، قواعد، و روش‌های تولید و نگارش محتوا، گزارشگری، تیترزدن، عنوان‌گذاری و... و به کارگیری آنها
۹	فیلم‌نامه نویسی	۱۶+۸ نظری عملی	آشنایی با فیلم‌نامه، ویژگی‌ها، قواعد، قالب‌ها و روش‌های فیلم‌نامه‌نویسی و زمینه‌سازی جهت کسب مهارت در این حوزه، همراه با معرفی فیلم‌نامه‌های برجسته و تدوین یک فیلم‌نامه
۱۰	طنز نویسی	۱۶+۸ نظری عملی	شناخت طنز، ویژگی‌ها و روش‌های طنز نویسی ارزشی و کسب مهارت در این زمینه همراه با معرفی کتاب‌ها، مجلات و نویسندگان برجسته طنز
۱۱	نویسندگی در فضای	۱۶+۱۶	زمینه‌سازی جهت کسب مهارت نویسندگی در فضای مجازی از طریق شناخت

	مجازی	عملی	ویژگی‌های فضای مجازی، شیوه نگارش در آن با توجه به مخاطبان، چگونگی جریان‌سازی و آشنایی با آسیب‌های این عرصه به صورت کارگاهی
۱۲	تجارب نویسندگان موفق	۱۶	انتقال تجربیات نویسندگان برجسته در زمینه قواعد، بایدها و نبایدها، شیوه‌ها، فنون و آسیب‌های نویسندگی در قالب کنفرانس
۱۳	قواعد و روش‌های ترجمه	۱۶+۸ نظری عملی	شناخت اصول، قواعد و روش‌های ترجمه متون دینی از عربی به فارسی و تمرین عملی جهت اجرای آنها
۱۴	نمونه‌خوانی متون ادبی و نقد آن	۳۲	آشنایی با اصول، قواعد، شیوه‌ها، مراحل و اخلاق و آداب نقد و نیز نقاط قوت و ضعف آثار ادبی از طریق نمونه خوانی و نقد متون
۱۵	کارورزی ویرایش	۱۶+۱۶ عملی	کسب مهارت و ویرایش متون فارسی از طریق ویرایش فنی و محتوایی در کلاس با نظارت استاد و بررسی کارهای اجرا شده طلبان
	جمع	۴۰۸	

شماره مصوبه: ۹۵۰، تاریخ مصوبه: ۹۳/۸/۶، تاریخ ثبت: ۹۳/۱۰/۲۱، شماره جلسه: ۲۱ (کمیته تأیید رشته‌ها)
کلیات و برنامه درسی سطح سه تبلیغ با یکی از سه مهارت «خطابه و سخنوری»، «امامت جمعه و جماعت» و «نویسندگی»

ماده ۱. عنوان

عنوان رشته، سطح سه تبلیغ با یکی از سه مهارت «خطابه و سخنوری»، «امامت جمعه و جماعت» و «نویسندگی» است.

ماده ۲. تعریف

سطح سه تبلیغ، دومین مقطع تحصیلی از این رشته است، که در آن طلبان، علاوه بر آموزش‌های عمومی مانند فقه و اصول، مسایل اعتقادی، معارف قرآن، مسایل اجتماعی و نیز کسب مهارت‌های تبلیغی، در یکی از زمینه‌های یاد شده تخصص پیدا می‌کنند و نسبت به ترویج مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخگویی به نیازهای تبلیغی جامعه اسلامی توانا می‌شوند و در پایان، موفق به دریافت دانش‌نامه سطح سه این رشته در یکی از مهارت‌های مذکور می‌گردند.

ماده ۳. اهداف

۱. شناخت استدلالی مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس قرآن و روایات و دفاع از آن؛
۲. تقویت توان تبیین مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و شبهات در این زمینه؛
۳. تامین مبلغان و مدیران فرهنگی مورد نیاز جامعه اسلامی؛
۴. افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی در موضوعات و مسایل تبلیغی؛
۵. زمینه‌سازی جهت تربیت استاد برای دروس تبلیغی؛

۶. تقویت مهارت‌های ارتباطی مورد نیاز؛
۷. تربیت طلبان مستعد جهت ورود به سطح بالاتر؛
۸. شناخت و ایجاد توانمندی فهم منابع و مآخذ مرتبط با موضوعات و مسایل تبلیغی؛
۹. ایجاد توان تبّع و تحقیق در زمینه فقه و اصول و استفاده از منابع فقهی و اصولی.

مادّه ۴. سیاست‌ها

۱. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلبان؛
۲. اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
۳. اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی و ترویج و دفاع از عقاید و هویت شیعه امامیه؛
۴. تأکید بر بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های کارآمد آموزشی و پژوهشی؛
۵. اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
۶. تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و توجه به نیازهای روز؛
۷. تأکید بر شناسایی و تشویق استعدادها برتر در زمینه تحقیق، تدریس و تبلیغ؛
۸. تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته؛
۹. تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد شرایط لازم؛
۱۰. اهتمام به تقویت مبانی نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن؛
۱۱. اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

مادّه ۵. ضرورت

۱. اهمّیت تبلیغ معارف و احکام اسلامی در قرآن و روایات جهت شناساندن معارف مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و تحکیم باورهای دینی؛
۲. مأموریت حوزه‌های علمیه در تربیت مبلغان و مدیران فرهنگی توانمند و مورد نیاز؛
۳. نیاز جامعه و نظام اسلامی به تبیین و تبلیغ مسایل اعتقادی، اخلاقی، عبادی و دفاع در مقابل تهاجم فرهنگی دشمنان.

مادّه ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته، نیم‌سال، درسی ۱ و حضوری است و طول دوره، بدون احتساب پایان‌نامه، حداقل شش و حداکثر هشت نیم‌سال است.

مادّه ۷. شرایط پذیرش

۱. احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آئین‌نامه‌های مصوّب؛
۲. دارا بودن مدرک علمی سطح دو؛
۳. قبولی در آزمون ورودی ۲ و مصاحبه علمی.

۱. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا ردّ در یک درس، تأثیری در قبولی یا ردّ در دروس دیگر ندارد.
۲. برخی از کتاب‌های مهمّ که در سطح ۲ گرایش تبلیغ خوانده می‌شود، از منابع آزمون ورودی است.

مادّه ۸. دروس پیش‌نیاز

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
آشنایی با تفسیر اجمالی جزءهای اول تا پانزدهم قرآن کریم، همراه با خلاصه‌نویسی	۸۰	تفسیر ترتیبی ۱ و ۲	۱
شناخت قواعد، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد خطابه و منبر، به منظور کسب مهارت‌های سخنرانی و ذکر مصیبت با تمرین و اجرای عملی قواعد، روش‌ها و آداب به صورت کارگاهی	۳۲+۶۴ نظری عملی	روش سخنرانی	۲
شناخت اصول، قواعد و روش‌های تحلیل وقایع سیاسی به منظور آینده‌نگری	۱۶	روش تحلیل مسائل سیاسی	۳
آشنایی با مباحث علم جامعه‌شناسی به ویژه خصوصیات و طبقات نهادها و گروه‌های اجتماعی و راه‌ها و شیوه‌های تأثیرگذاری بر آنان به منظور انتخاب ابزار و پیام مناسب برای موفقیت بیشتر در انجام رسالت تبلیغی	۲۴	جامعه‌شناسی تبلیغ	۴
شناخت خصوصیات روحی و روانی مخاطبان و راه‌ها و شیوه‌های تأثیرگذاری بر آنان به منظور انتخاب ابزار و پیام مناسب برای موفقیت بیشتر در انجام رسالت تبلیغی	۲۴	روان‌شناسی تبلیغ	۵
شناخت اصول، فنون، روش‌ها و مراحل مشاوره و راهنمایی در مسائل دینی	۳۲	اصول و فنون مشاوره و راهنمایی	۶
قرائت بخش‌های اجتماعی و اخلاقی از متون روایی همراه با آشنایی منابع مهم روایی	۱۶+۳۲ نظری عملی	قرائت و درک متون روایی	۷
آشنایی با روش‌ها، قواعد و آداب مدیریت فرهنگی در مساجد و کارکردهای آن	۱۶	مدیریت مسجد	۸
	۳۳۶	جمع ساعت	

تبصره: فارغ‌التحصیلان سطح دو گرایش تبلیغ و طلبی که هر یک از دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها، از گذراندن این درس مُعاف هستند.

مادّه ۹. عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان درس	تعداد ساعت
۱	دروس عمومی سطح ۳	۶۲۴
۲	دروس تخصصی مشترک	۹۶۰
۳	دروس تخصصی هر گرایش	۲۰۸ تا ۲۷۲
	تعداد کل ساعت	۱۷۹۲ تا ۱۸۵۶

ماده ۱۰. عناوین و جدول تفصیلی دروس

الف - دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	فقه	۱۶۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (از القول فی ماهیه العیب تا آخر مکاسب)
۲	اصول	۳۲۰	شناخت استدلالی مباحث مهم اصولی طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (جلد اول کفایه الاصول از ابتدای المقصد الثانی فی النواهی تا پایان جلد دوم)
۳	عربی معاصر	۱۶+۳۲ نظری عملی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در مسائل مورد نیاز مبلغ
۴	روش تحقیق پیشرفته	۱۶+۳۲ نظری عملی	تقویت توان تحقیق و پژوهش در مسائل مورد نیاز مبلغ با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع
۵	روش تدریس	۱۶+۳۲ نظری عملی	ایجاد توان تدریس با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی
جمع ساعت		۶۲۴	

ب - دروس مشترک

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	تفسیر قرآن کریم ۱ تا ۵	۱۶۰	شناخت محتوا و مفاهیم جزء ۱۶ تا آخر قرآن کریم به صورت ترتیبی
۲	تفسیر موضوعی	۳۲	آشنایی با روش تفسیر موضوعی، معرفی تفاسیر مهم موضوعی و شناخت و بررسی برخی از موضوعات اخلاقی در آیات قرآن
۳	انسان‌شناسی	۳۲	شناخت نفس انسان ابعاد، قوا و کارکردهای آنو مباحثی مانند رابطه روح و جسم، ویژگی‌های انسان کامل، خلقت، رشد و تکامل انسان، جبر و اختیار، تجرد روح، سعادت و شقاوت انسان بر اساس قرآن کریم
۴	مسائل جدید کلامی	۳۲	شناخت مسائل مهم، رایج و جدید کلامی مانند منشاء دین، تجربه دینی، تکثرگرایی، علم و دین، قلمرو دین و ... و ایجاد توان پاسخ‌گویی به شبهات در این زمینه
۵	شبهات کلامی	۳۲	بررسی و پاسخ به شبهات اعتقادی مبتنی به مانند: جبر و اختیار، قضا و قدر، بدا و ...
۶	مهدویت	۳۲	شناخت مهدویت در مکتب شیعه و مسائل محوری آن مانند: فلسفه غیبت و انتظار،

آثار وجودی امام غائب، ظهور و علائم آن، حکومت جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه، با رویکرد پاسخ به شبهات			
تبیین نظام سیاسی شیعه در عصر غیبت و شناخت استدلالی ولایت فقیه، شرایط، وظایف و اختیارات ولی فقیه با توجه به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۳۲	ولایت فقیه	۷
آشنایی با مبانی، اصول و مسائل عرفان اسلامی بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم السلام با اشاره به مشرب‌ها	۳۲	عرفان اسلامی	۸
شناخت، بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی مثل وهابیت، بهائیت، اهل حق، صوفیه، و بیان علل پیدایش آنها	۳۲	نقد فرق انحرافی	۹
بررسی و نقد فرقه‌های انحرافی نوظهور و عرفان‌های شبه معنوی غربی و شرقی و بیان علل پیدایش آنها	۳۲	نقد عرفان‌های کاذب	۱۰
شناخت مبانی، قواعد، روش‌ها و مراحل فهم روایات اهل بیت علیهم السلام	۳۲+۱۶ نظری عملی	روش و قواعد فهم حدیث	۱۱
شناخت منابع و مآخذ ادعیه و زیارات، بیان اعتبار و معارف موجود در آنها	۱۶	ادعیه و زیارات	۱۲
شناخت وضعیت سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و جغرافیایی کشورهای اسلامی و مسلمین در دهه‌های اخیر	۱۶	جهان اسلام در عصر حاضر	۱۳
شناخت جریان‌ها، احزاب و تشکلهای فرهنگی - سیاسی معاصر ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران	۳۲	جریان‌شناسی فرهنگی سیاسی ایران اسلامی	۱۴
تبیین نوع رفتارهای شبانه‌روزی یک مسلمان در عرصه‌های فردی و اجتماعی بر اساس ارزش‌ها و بینش‌های اسلامی (مطالعه‌ای)	۳۲	آداب و سبک زندگی اسلامی	۱۵
شناخت استدلالی احکام و آداب تبلیغ، بر اساس آیات و روایات مربوط به تبلیغ دین	۳۲	فقه التبلیغ	۱۶
شناخت آسیب‌های ارکان تبلیغ دینی (مبلغ، مخاطب، محتوا، ابزار، شیوه‌ها و محیط) و راه‌های برون رفت از آنها	۳۲	آسیب‌شناسی تبلیغ	۱۷
افزایش مهارت در زمینه ساماندهی محتوا و شکل سخنوری با عنایت بر مخاطب‌شناسی و بهره‌گیری از ابزارهای گوناگون	۱۶+۳۲ نظری عملی	روش سخنرانی پیشرفته	۱۸
شناخت جایگاه امامت جماعت از دیدگاه آیات و روایات و بررسی نقش اجتماعی امام جماعت در ابعاد مختلف تربیتی، اخلاقی، فرهنگی، سیاسی و...	۳۲	امامت جماعت و نقش اجتماعی آن	۱۹
بررسی جریان‌های مهم و تاثیرگذار فرهنگی غرب و شناخت عوامل، شیوه‌ها، ابزارها و کارکردهای عملیات روانی دشمن و راه‌های مقابله با آن	۳۲	جنگ نرم	۲۰
ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در زمینه روش‌ها، مهارت‌ها و محتوای تبلیغ	۹۶+۹۶ عملی	پایان نامه	۲۱
	۹۶۰	جمع	

ج- دروس مهارتی
۱. خطابه و سخنوری

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	سبک‌های سخنوری و منبر	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت روش‌ها، قواعد، فنون و آداب سخنرانی برای جلسات و مناسبت‌هایی مانند موالید معصومین علیهم‌السلام و اعیاد و کسب مهارت اجرای آنها همراه با بررسی ساختار و ویژگی‌های سخنرانی سخنوران تأثیرگذار و نحوه ورود و خروج آنها
۲	تمرین منبر و خطابه	۳۲+۳۲ عملی	کسب مهارت تهیه محتوای مناسب سخنرانی و پردازش آن به صورت کارگاهی
۳	سخنرانی چند رسانه‌ای	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت ساختارهای جدید و کارآمد سخنرانی با استفاده از رسانه‌های متعدد و کسب مهارت‌های آن
۴	خطب امیرالمؤمنین (ع)	۱۶	تبیین جاذبه‌های کلام امیرالمؤمنین علیه‌السلام و روش‌های ایشان در تبلیغ معارف دینی و ارائه موضوعات مورد توجه ایشان
۵	فن رثاء	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت قواعد، آداب، فنون و روش‌های ذکر مصیبت، و افزایش مهارت اجرای آنها، با بررسی مقتل‌های مهم و اعتبارسنجی محتوایی و سندی آنها
۶	کلاس‌داری تبلیغی	۱۶+۳۲ نظری عملی	شناخت روش‌ها، قواعد و فنون کلاس‌داری به منظور اقناع اندیشه، تحریک احساس و ایجاد و تغییر رفتار در مخاطب و کسب مهارت در اجرای آنها
جمع		۲۷۲	

۲. امامت جمعه و جماعت

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	مسجد و نماز جمعه در اسلام	۳۲	شناخت هویت، جایگاه، معماری، تاریخچه، سیر تحولات، نقش و کارکردهای تاریخی نهاد مسجد و نماز جمعه با عنایت به دوران پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و ائمه معصومین علیهم‌السلام
۲	فقه‌المسجد و الجمعة	۳۲	شناخت استدلالی احکام فقهی مسجد (شامل مکان، فضا، ساختار و کارکردها) و نماز جمعه و آشنایی با آیات و روایات مرتبط
۳	مدیریت مسجد و مراکز فرهنگی	۳۲	شناخت روش‌ها، قواعد و آداب مدیریت فرهنگی در مساجد و مراکز دینی با تأکید بر اداره مردمی و نحوه تعامل با نهادها و اقشار مختلف
۴	اخلاق و آداب امامت جماعت	۳۲	افزایش شناخت، بایدها و نبایدهای اخلاقی رفتاری ائمه جمعه و جماعت در برخورد با اقشار و گروه‌های مختلف اجتماعی همراه با آموزش روش تبلیغ کوتاه‌مدت
۵	حوزه و روحانیت	۱۶	آشنایی با چگونگی پیدایش، سیر تطور، نقش حوزه و روحانیت شیعه و مقایسه آن با نظام و سلسله مراتب روحانیت اهل سنت، یهود و مسیحیت
۶	مشاوره خانواده	۳۲	شناخت جایگاه، نقش و کارکرد، آداب و وظایف اخلاقی اعضای خانواده و آشنایی با راه‌های حل مسائل و مشکلات مورد ابتلای آن
۷	پاسخ به شبهات مبتلابه	۳۲	بررسی شبهات مهم و مورد نیاز ائمه جمعه و جماعات در زمینه اعتقادات، قرآن، احکام، حکومت اسلامی و ... و پاسخ به آن
جمع		۲۰۸	

۳. نویسندگی

اهداف	ساعت	عنوان درس	ردیف
آشنائی با ادوار، مکاتب، نویسندگان، و منابع مهم ادبیات فارسی، بر اساس سیر تاریخی با تأکید بر نویسندگی	۱۶	تاریخ و منابع ادبیات	۱
شناخت عوامل لفظی و معنوی زیباسازی متون فارسی مانند: تشبیه، استعاره، کنایه، واج‌آرایی، سجع، جناس، مراعات نظیر، تضاد، ایهام و...	۱۶	آرایه‌های ادبی	۲
شناخت بایدها و نبایدهای اخلاقی و رفتاری نویسندگی مانند: امانت‌داری، پرهیز از تفسیر به رأی، رعایت حقوق نویسندگان، نقد منصفانه، پرهیز از سرقت ادبی بر اساس آیات و روایات	۱۶	اخلاق نویسندگی	۳
کسب مهارت‌های لازم در زمینه مقاله‌نویسی از طریق شناخت ویژگی‌های انواع مقاله و به کارگیری شیوه‌های نگارش آن به صورت عملی	۱۶+۸ نظری- عملی	مقاله‌نویسی	۴
کسب مهارت‌های لازم در زمینه داستان‌نویسی از طریق شناخت انواع داستان، ویژگی‌های آن و روش‌های داستان‌نویسی و به کارگیری آن همراه با مطالعه و بیان نقاط قوت و ضعف داستان‌های معین در قالب کنفرانس	۳۲+۳۲ عملی	کارگاه داستان‌نویسی ۱ و ۲	۵
کسب مهارت در زمینه روزنامه‌نگاری از طریق شناخت اصول، قواعد، و روش‌های تولید و نگارش محتوا، گزارشگری، تیتراژ، عنوان‌گذاری و... و به کارگیری آنها	۱۶+۱۶ عملی	کارگاه روزنامه‌نگاری	۶
شناخت طنز، ویژگی‌ها و روش‌های طنز نویسی ارزشی و کسب مهارت در این زمینه، همراه با معرفی کتاب‌ها، مجلات و نویسندگان برجسته طنز	۱۶+۸ نظری عملی	طنز نویسی	۷
آشنایی با اصول، قواعد، شیوه‌ها، مراحل و اخلاق و آداب نقد و نیز نقاط قوت و ضعف آثار ادبی از طریق نمونه‌خوانی و نقد متون	۳۲	نمونه‌خوانی متون ادبی و نقد آن	۸
کسب مهارت ویرایش متون فارسی از طریق ویرایش فنی و محتوایی در کلاس با نظارت استاد و بررسی کارهای اجرا شده طلبان	۱۶+۱۶ عملی	کارورزی ویرایش	۹
	۲۵۶	جمع	

شماره مصوبه: ۹۵۲، تاریخ مصوبه: ۹۳/۱۱/۱۰، تاریخ ثبت: ۹۳/۱۱/۱۳، شماره جلسه: ۱۳۷

مبانی و ارزش‌های اساسی حوزه‌های علمیه

۱. توحیدباوری، خدامحوری، تعبد و دین‌مداری در همهٔ ساحت‌ها و شئون، با تفقهٔ جامع و اجتهادی در دین؛
۲. کامل و جامع‌دانستن دین مبین اسلام برای ادارهٔ همهٔ ساحت‌های زندگی انسان در همهٔ اعصار و دوران‌ها؛
۳. محوریت ثقلین، قرآن و اهل بیت علیهم السلام در تفقه، تبیین و ترویج دین؛
۴. خردورزی، حکمت و بصیرت؛
۵. محوریت تهذیب، تزکیه، اخلاق و معنویت در همهٔ شئون فردی، سازمانی و اجتماعی؛

۶. امتزاج علم، ایمان و عمل صالح؛
۷. تداوم خط روشن امامت و ولایت مبتنی بر فرهنگ «غدیر» و «مهدویت»؛
۸. آرمان‌خواهی واقع‌بینانه و تلکیف‌گرایی مجاهدانه مبتنی بر فرهنگ عاشورایی؛
۹. توجه به اندیشه‌ها و رهنمودهای حضرت امام خمینی قدس سره و مقام معظم رهبری مد ظله العالی و مراجع عظام تقلیددام عزهم
۱۰. حمایت و پشتیبانی از ولایت مطلقه فقیه، ولی فقیه زمان و نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
۱۱. پیشبرد علوم و اندیشه اسلامی از طریق اجتهاد و خلاقیت؛
۱۲. تکریم علم، عالم و متعلم و حفظ سنت‌های سلف صالح؛
۱۳. معروف‌گرایی و منکرستیزی؛
۱۴. عدالت‌خواهی، آزادگی، ستم‌ستیزی و دفاع از مظلومان و محرومان؛
۱۵. تفکیک‌ناپذیری دین از سیاست؛
۱۶. نقش هدایت‌گرانه و پدران در جامعه؛
۱۷. تقویت امت واحده اسلامی؛
۱۸. پاسخگو بودن در برابر نیازهای دینی مخاطبان و جامعه؛
۱۹. مسئولیت‌پذیری در برابر مشکلات و آلام جامعه بشری؛
۲۰. نظم و انضباط و قانون‌مداری در همه شئون فردی، سازمانی و اجتماعی؛
۲۱. الگو و مردمی بودن؛ ساده‌زیستی و زی‌طلبگی؛
۲۲. سعه صدر؛ نقدپذیری؛ خیرخواهی و تعاون؛
۲۳. استقلال، خوداتکایی و خودباوری؛
۲۴. کرامت انسانی و کوشش برای فلاح و رستگاری او؛
۲۵. فرهنگ گفت‌وگو و تعامل علمی و منطقی با سایر ادیان و مذاهب.

شماره مصوبه: ۹۵۵، تاریخ مصوبه: ۹۳/۱۱/۱۷، تاریخ ثبت: ۹۳/۱۱/۱۹، شماره جلسه: ۱۳۸

اساسنامه مدارس امین

مقدمه

در راستای تحقق اندیشه‌های حضرت امام(ره)، منویات مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی)، نقشه جامع علمی کشور، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سند چشم‌انداز حوزه‌های علمیه، در زمینه ارتقای فرهنگ و معرفت دینی و رشد فضائل اخلاقی در بین دانش‌آموزان، در چارچوب مأموریت‌ها و حدود وظایف دو نهاد حوزه علمیه و آموزش و

پرورش، اساسنامه مدارس امین در قالب فصول و مواد زیر تنظیم و بر مبنای آن مدارس امین تأسیس می‌گردد.

فصل اول: تعریف

ماده ۱. مدرسه امین، واحد آموزشی است که در چارچوب مدارس دولتی آموزش و پرورش به صورت نمونه و الگو فعالیت می‌کند و در آن علاوه بر برنامه‌های رسمی دوره‌های مختلف تحصیلی، برنامه‌های تربیتی و فرهنگی در جهت رشد معنوی و نهادینه شدن باورها و رفتارهای اساسی دینی با رعایت مفاد این اساسنامه به دانش‌آموزان ارائه می‌گردد.

فصل دوم: اهداف

ماده ۲. این مدارس در راستای اهداف کلی و هدف‌های دوره‌های تحصیلی نظام آموزش و پرورش کشور، تحقق اهداف زیر را مدنظر دارد:

۱. تعلیم و تربیت دانش‌آموزان بر اساس مبانی تعلیم و تربیت اسلامی؛

۲. تقویت باورها و رفتارهای دینی دانش‌آموزان؛

۳. ارائه الگوی مناسب تربیت دینی برای سایر مدارس؛

۴. توسعه فعالیت‌های دینی و تربیتی مدارس.

فصل سوم: تشکیلات، وظایف و اختیارات

ماده ۳. بالاترین مرجع تصمیم‌گیری درخصوص مدارس امین، شورای سیاست‌گذاری مدارس امین می‌باشد.

ماده ۴. شورای سیاست‌گذاری مدارس امین از اعضای زیر تشکیل می‌گردد:

۱. معاون تبلیغ و آموزش‌های کاربردی حوزه‌های علمیه به عنوان رئیس شورا؛

۲. دبیر ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش؛

۳. معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش به عنوان نایب رئیس؛

۴. معاون آموزشی وزارت آموزش و پرورش؛

۵. رئیس سازمان پژوهش؛

۶. معاون فرهنگی تبلیغی حوزه علمیه خواهران؛

۷. مدیر کل همکاری‌های تبلیغ به عنوان دبیر شورا.

ماده ۵. وظایف شورای سیاست‌گذاری به شرح زیر می‌باشد:

۱. تعیین اهداف خرد و سیاست‌های کلی مدارس امین در چارچوب مقررات حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش؛

۲. زمینه‌سازی جهت راه‌اندازی و توسعه مدارس امین در سطح کشور؛

۳. تصویب آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مورد نیاز در چارچوب اساسنامه مدارس امین؛

۴. پیگیری جهت رفع مشکلات مدارس امین؛

۵. نظارت و ارزیابی عملکرد کمیته‌های استانی و کارگروه‌های منطقه‌ای؛

۶. ارائه پیشنهادات لازم جهت اصلاح اساسنامه به مراکز ذی‌ربط.

ماده ۶. مدارس امین از بین مدارس موجود آموزش و پرورش در چارچوب این اساسنامه، به پیشنهاد کارگروه منطقه یا ناحیه و با تصویب کمیته‌های استانی و صدور مجوز شورای سیاست‌گذاری، راه‌اندازی می‌شود.

ماده ۷. در هر منطقه یا ناحیه آموزش و پرورش حداقل ۲ مدرسه امین طبق این اساسنامه راه‌اندازی می‌گردد.

ماده ۸. کمیته‌های استانی مدارس امین از اعضای زیر تشکیل می‌گردد:

۱. نماینده ولی فقیه در استان (رئیس کمیته استانی ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش) به عنوان رئیس کمیته؛

۲. مدیر کل آموزش و پرورش استان به عنوان نایب رئیس؛

۳. مدیر حوزه علمیه برادران استان به عنوان دبیر کمیته؛

۴. معاون تبلیغ استان؛

۵. دبیر کمیته همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش استان (معاون پژوهشی)؛

۶. مدیر حوزه علمیه خواهران استان؛

۷. معاون آموزش استان؛

۸. رئیس اداره مشارکت‌های مردمی استان؛

۹. یک نفر روحانی کارشناس عرصه آموزش و پرورش به انتخاب رئیس کمیته.

ماده ۹. وظایف کمیته استانی به شرح زیر می‌باشد:

۱. پیگیری جهت اجرای دقیق مکاتبات و ابلاغیه‌های شورای سیاست‌گذاری؛

۲. زمینه‌سازی جهت گسترش مدارس امین در سطح استان؛

۳. بررسی مشکلات مدارس امین و تلاش برای رفع آنها؛

۴. پیشنهاد ضوابط مورد نیاز جهت تصویب به شورای سیاست‌گذاری؛

۵. نظارت و ارزیابی عملکرد کارگروه‌های منطقه‌ای و مدارس امین؛

۶. ارائه گزارش عملکرد به شورای سیاست‌گذاری.

ماده ۱۰. مدیر مدرسه امین با رعایت شرایط احراز مدیریت مدارس مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، به پیشنهاد کارگروه ناحیه یا منطقه و تائید رئیس کمیته استانی و حکم رئیس آموزش و پرورش شهرستان، ناحیه یا منطقه منصوب شده و مدیریت مدرسه را بر عهده می‌گیرد.

ماده ۱۱. کارگروه ناحیه یا منطقه مدارس امین، از اعضای زیر تشکیل می‌گردد.

۱. امام جمعه منطقه به عنوان رئیس کارگروه؛

۲. رئیس آموزش و پرورش ناحیه یا منطقه به عنوان نایب رئیس؛

۳. مدیر مدرسه علمیه برادران ناحیه یا منطقه؛

تبصره: در صورت وجود چندین مدرسه برادران در ناحیه یا منطقه، انتخاب مدیر مدرسه علمیه با مدیر حوزه علمیه استان می‌باشد.

۴. مدیر مدرسه علمیه خواهران ناحیه یا منطقه؛

۵. تبصره: در صورت وجود چندین مدرسه خواهران در ناحیه یا منطقه، انتخاب مدیر مدرسه علمیه خواهران با مدیر حوزه علمیه خواهران استان می‌باشد.

۶. مسئول تبلیغ شهرستان حوزه‌های علمیه به عنوان دبیر کارگروه؛

۷. معاونین آموزش و پرورش ناحیه یا منطقه؛

۸. کارشناس مشارکت‌های مردمی ناحیه یا منطقه.

تبصره: در صورت نبودن مدرسه علمیه در شهرستان، حوزه علمیه استان از روحانیون همان شهرستان، فردی را معرفی می‌کند.

ماده ۱۲. وظایف کارگروه ناحیه یا منطقه به شرح زیر می‌باشد:

۱. پیگیری و اجرای مصوبات کمیته‌های استانی؛

۲. تعیین مدیر و کادر اجرایی مدارس امین طبق ماده شش این اساسنامه؛

۳. تعیین و پیشنهاد راه اندازی مدارس امین طبق ماده نه این اساسنامه؛

۴. پیگیری و رفع مشکلات اجرایی مدارس امین؛

۵. نظارت و ارزیابی مدارس امین؛

۶. ارائه گزارش به کمیته استانی.

ماده ۱۳. جهت مدیریت برنامه‌های دینی و تربیتی، علاوه بر نیروی انسانی منطبق بر ساختار رسمی مدارس، یک نفر روحانی واجد شرایط (شرایط احراز روحانی مدارس امین مصوب شورای عالی حوزه‌های علمیه)، به این مدارس مأمور می‌گردد که تمام وقت در مدرسه حضور داشته باشد و بر اساس شرح وظایف مندرج در آیین‌نامه مدارس امین فعالیت نماید. حکم این فرد پس از تأیید کمیته استانی توسط معاونت تبلیغ صادر می‌شود.

ماده ۱۴. نیروی انسانی اداری و آموزشی این مدارس از بین نیروهای مجرب و متعهد رسمی آموزش و پرورش، توسط مدیر انتخاب و جهت صدور ابلاغ به اداره آموزش و پرورش منطقه یا ناحیه معرفی می‌گردد.

ماده ۱۵. مواد درسی، برنامه‌ها و محتوای آموزشی رسمی همانند سایر مدارس آموزش و پرورش می‌باشد. علاوه بر آن، برنامه‌های دینی، تربیتی و فرهنگی در این مدارس طبق طرح تربیتی مدارس امین مصوب شورای عالی حوزه‌های علمیه، با توجه به اهداف این مدارس ارائه می‌گردد.

فصل چهارم: بودجه و امکانات

ماده ۱۶. منابع مالی و امکانات این مدارس و فعالیت‌های فوق برنامه از محل بودجه آموزش و پرورش (همانند سایر مدارس دولتی) و کمک‌های مردمی و اولیاء تأمین می‌گردد.

فصل پنجم: تغییرات اساسنامه

ماده ۱۷. هرگونه اعمال تغییر در اساسنامه، توسط شورای سیاست‌گذاری صورت گرفته و به تأیید شورای عالی

حوزه‌های علمیه و شورای عالی آموزش و پرورش می‌رسد.
ماده ۱۸. این اساسنامه با یک مقدمه در ۵ فصل و ۱۸ ماده و ۳ تبصره تنظیم و در تاریخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۷ به تصویب شورای عالی حوزه‌های علمیه رسید.